
Η βία συμπεριφορά εις βάρος των γυναικών στην οικογένεια

Αγγελική Τσαβέλη*

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η βία συμπεριφορά εναντίον των γυναικών στην οικογένεια είναι μια μορφή ενδοοικογενειακής βίας. Αναφέρεται σε κάθε μορφή βίας, σωματικής, ψυχολογικής, σεξουαλικής ή οικονομικής, που συμβαίνει μέσα σε σχέσεις οικογενειακές ή στενές και έχει μορφή εξαναγκασμού και ελέγχου. Η ενδοοικογενειακή βία είναι φαινόμενο πολυπαραγοντικό με πολλές προεκτάσεις και δεν μπορεί να εξηγηθεί από ένα και μόνο θεωρητικό μοντέλο. Εμφανίζεται σ' όλες τις πολιτισμικές και ταξικές ομάδες και τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν τη μεγάλη έκταση του φαινομένου. Η ενδοοικογενειακή βία έχει συνέπειες στη σωματική και ψυχική υγεία των γυναικών, αλλά και των παιδιών όταν γίνονται μάρτυρες της βίας.

Η αντιμετώπιση του φαινομένου προϋποθέτει συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων με σκοπό το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της ενδοοικογενειακής βίας.

Λέξεις-κλειδιά: ενδοοικογενειακή βία, θεωρητικές προσεγγίσεις, συνέπειες.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η βία συμπεριφορά εις βάρος των γυναικών στην οικογένεια είναι μορφή ενδοοικογενειακής βίας. Η ενδοοικογενειακή βία μπορεί να αφορά τις γυναίκες, τα παιδιά, τους ηλικιωμένους ή τα άτομα με αναπηρίες. Στη συντριπτική όμως πλειοψηφία των περιστατικών η ενδοοικογενειακή βία ασκείται από άνδρες εναντίον των γυναικών (Wallace, 2002). Γενικά, η ενδοοικογενειακή βία είναι βία κατά των γυναικών και στο μεγαλύτερο ποσοστό ασκείται προς τις γυναίκες από τους συζύγους ή συντρόφους τους, πρώην ή νυν (Mignon et al., 2002).

Ο όρος ενδοοικογενειακή βία (Domestic Violence, Family Violence) είναι ο όρος που έχει επικρατήσει και χρησιμοποιείται σε εθνικό και διεθνές επίπεδο απ' όλους τους αρμόδιους φορείς. Αναφέρεται δε σε κάθε μορφή βίας, σωματική, ψυχολογική, σεξουαλική ή οικονομική, που συμβαίνει μέσα σε σχέσεις οικογενειακές ή στενές και έχει μορφή εξαναγκασμού και ελέγχου (Loseke, 1987). Επίσης, μπορεί να σημαίνει απειλές, εκφοβισμό, χειρισμό, απομόνωση, αφαίρεση χρημάτων ή

* Μαία Γ.Π.Ν.Θ. "ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ",
Ψυχολόγος, Εργ. Συνεργάτης
Α.Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης.

έλεγχο χρημάτων, ή κακοποίηση των παιδιών της γυναίκας με σκοπό τον εκφοβισμό και την υποταγή της, ή ακόμη, συστηματική κριτική και εξευτελιστικά σχόλια (Women's Aid federation of England, 1992).

Θεωρητικές προσεγγίσεις και ερμηνείες για την ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών

Έχουν προταθεί διάφορα θεωρητικά μοντέλα για να εξηγήσουν το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας κατά των γυναικών. Οι ατομικές θεωρίες εστιάζουν στην εξέλιξη και τα γενετικά χαρακτηριστικά που προδιαθέτουν τους άνδρες στη βία, άλλες δίνουν έμφαση στη δομή του εγκεφάλου, σε χημικές ανισορροπίες, αλλά και σε ορμονικούς παράγοντες όπως η τεστοστερόνη. Στην κατηγορία επίσης των ατομικών θεωριών βρίσκονται κι αυτές που αποδίδουν τη βία στην ψυχοπαθολογία του δράστη (Χατζηφωτίου, 2003). Άλλοι ερευνητές των ατομικών θεωριών αποδίδουν την ανδρική βία σε πτυχές της προσωπικότητας ή της συμπεριφοράς της γυναίκας (Χατζηφωτίου, 2003).

Στη θεωρία της κοινωνικής μάθησης η ανδρική βία κατά των γυναικών ερμηνεύεται ως επίκτητη συμπεριφορά. Αυτό το φαινόμενο αναφέρεται ως "κύκλος βίας" ή "διαγενεακή μεταβίβαση βίας". Όσοι δηλαδή γίνονται μάρτυρες βίας ως παιδιά, αναπαράγουν το φαινόμενο της βίας ως ενήλικες (Strauss et al., 1980). Η θεωρία αυτή έχει αμφισβητηθεί ως μεθοδολογικά ελλιπής και ότι βασίζεται σε ανακριβείς αποδείξεις και προβληματικές ερμηνείες (Stark & Feicraft, 1985).

Άλλες ερμηνείες δίνουν προτεραιότητα σε παράγοντες, που σχετίζονται με την κοινωνική δομή ως αιτίες της ενδοοικογενειακής βίας, ότι δηλαδή η βία είναι απάντηση στην πίεση, το άγχος και τους αποπροσανατολισμένους στόχους. Ανάμεσα στις πιθανές πηγές άγχους είναι οι οικονομικές συνθήκες, η κατοικία, η καταπίεση και ο εξαναγκασμός στην εργασία. Οι άνδρες και οι γυναίκες κοινωνικοποιούνται σε συγκεκριμένους ρόλους, που δημιουργούν κοινωνικά προκαθορισμένες προσδοκίες. Αν η κοινωνική δομή εμποδίζει αυτές τις προσδοκίες να πραγματοποιηθούν, μπορεί να προκληθεί σύγχυση και βία (Smith, 1989).

Τέλος, οι φεμινιστικές θεωρίες ερμηνεύουν τη βία εναντίον των γυναικών ή την απειλή γι' αυτήν ως μέσο για τον έλεγχο των γυναικών και τη διατήρηση της κυριαρχίας των ανδρών και της υποταγής των γυναικών (Dobash & Dobash, 1992).

Άλλες φεμινιστικές προσεγγίσεις υποστηρίζουν ότι η βία είναι προϊόν των κοινωνικών δομών και αξι-

ών για τους ρόλους των δυο φύλων και των κοινωνικών και πολιτικών διευθετήσεων που υπάρχουν, όπως του γάμου και της παραδοσιακής πατριαρχικής οικογένειας. Στην παραδοσιακή πατριαρχική οικογένεια ο άνδρας έχει πολιτισμικά την εξουσία να οδηγεί, να παίρνει αποφάσεις, να ελέγχει τη ζωή της συζύγου και των παιδιών. Η βία και η απειλή της βίας είναι ένα από τα πιο ισχυρά μέσα, που κατέχει ο άνδρας για να διατηρήσει τον έλεγχο της οικογένειας (Whalen, 1996).

Εν τούτοις, καμιά από τις θεωρητικές προσεγγίσεις που αναφέρονται παραπάνω δεν μπορεί από μόνη της να εξηγήσει την ενδοοικογενειακή βία. Κι αυτό γιατί ένα φαινόμενο όπως αυτό της ενδοοικογενειακής βίας, με προεκτάσεις πολιτικές, κοινωνικές και πολιτιστικές, για να ερμηνευτεί θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ένα πολυπαραγοντικό μοντέλο όπου θα εξετάζονται όλες οι μεταβλητές που το χαρακτηρίζουν.

Η έκταση του φαινομένου – Στατιστικές

Η ενδοοικογενειακή βία και πιο συγκεκριμένα η κακοποίηση των γυναικών από τους συντρόφους τους αποτελεί θλιβερή πραγματικότητα. Εμφανίζεται σ' όλες τις πολιτισμικές και ταξικές ομάδες και δεν κάνει διακρίσεις σε σχέση με τη χώρα, το μορφωτικό επίπεδο, το ύψος του εισοδήματος, την εθνικότητα και την ηλικία.

Τα στοιχεία της Διεθνούς Αμνηστίας για την ενδοοικογενειακή βία δείχνουν την έκταση του φαινομένου σε παγκόσμιο επίπεδο.

- Η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας ανέφερε ότι πάνω από το 70% των γυναικών που δολοφονούνται, είναι θύματα των συντρόφων τους.

- Σχεδόν οι μισές απ' όλες τις γυναίκες που δολοφονούνται στη Μ. Βρετανία, έχουν φονευθεί από τον πρώην ή νυν σύντρόφό τους.

- Το 2004, 72 γυναίκες στην Ισπανία πεθαίνουν στα χέρια των συντρόφων τους, παρόλο που σε επτά απ' αυτούς είχαν επιβληθεί περιοριστικοί όροι.

- Το 2003, σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της "Ένωσης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων" 40 από τους 77 θανάτους γυναικών στην Τουρκία ήταν "εγκλήματα τιμής".

Σύμφωνα με επιδημιολογικές μελέτες που πραγματοποιήθηκαν ανά χώρα από την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας για την κακοποίηση των γυναικών, η Ελλάδα κατέχει την 11η θέση με ποσοστό περίπου 6% των γυναικών να ομολογούν πως έχουν υποστεί κάποιου είδους κακοποίηση. Στις πρώτες θέσεις βρίσκονται η Ιαπωνία (77%) και η Τουρκία (60%), ενώ

στο σύνολο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης μια στις 5 γυναίκες υφίσταται στη διάρκεια της ζωής της βιαιότητες, που ασκούνται από το σύζυγο ή το σύντροφό της.

Το 2003, στην πρώτη επιδημιολογική μελέτη που έγινε τη χώρα μας από το Κέντρο Ερευνών για θέματα Ισότητας, πήραν μέρος 1.200 γυναίκες απ' όλη τη χώρα, ηλικίας 18-60 χρόνων. Βρέθηκε ότι ψυχολογική κακοποίηση έχει υποστεί το 56% των γυναικών, σωματική κακοποίηση το 3,6% και σεξουαλική κακοποίηση το 3,5%.

Επίσης, στην ανάλυση στοιχείων που αφορούσαν τις γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας, οι οποίες απευθύνθηκαν από το 2002 μέχρι το 2006 στα Συμβουλευτικά Κέντρα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας, βλέπουμε ότι:

- Ο μύθος ότι η κακοποιημένη γυναίκα είναι συνήθως χαμηλού μορφωτικού επιπέδου δεν επιβεβαιώνεται. 7 στις 10 γυναίκες είναι Δευτεροβάθμιας, Τεχνολογικής ή Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης.

- Μια γυναίκα μπορεί να υπάρξει θύμα κακοποίησης ανεξάρτητα της οικονομικής της κατάστασης. 6 στις 10 γυναίκες αναφέρουν ότι βρίσκονται σε μέτρια ή καλή οικονομική κατάσταση.

- Οι δράστες της ενδοοικογενειακής βίας μπορεί να είναι οποιουδήποτε μορφωτικού και οικονομικού επιπέδου. 6 στους 10 δράστες είναι Δευτεροβάθμιας, Τεχνολογικής ή Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης και 1 στους 10 δράστες είναι άνεργος.

Στην ανάγνωση των στατιστικών στοιχείων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και ο "σκοτεινός" αριθμός της κακοποίησης. Τα περιστατικά βίας και κακοποίησης που δημοσιοποιούνται, καταγγέλλονται και εκδικάζονται. Υπολογίζονται ότι ανέρχονται μόνο στο 10-20% του εκτιμώμενου αριθμού περιπτώσεων βίας απέναντι στις γυναίκες ή και τα παιδιά. Οι γυναίκες σιωπούν και δεν αποκαλύπτουν τη βία από το φόβο ότι θα φανούν κακομαθημένες, ότι θα θεωρηθούν υπεύθυνες για τη βία, αλλά και από το φόβο ότι θα θεωρηθούν υπεύθυνες για την καταστροφή του καλού ονόματος της οικογένειας (Koss & Hoffman, 2000).

Οι συνέπειες της βίας

Στην πρόσφατη έκθεση της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας για τη βία και την υγεία, αναφέρεται ότι η βία κατά των γυναικών σ' όλο τον κόσμο αποτελεί την κύρια αιτία θανάτου για το 7% όλων των θανάτων ανάμεσα στις γυναίκες ηλικίας 15-44 χρόνων.

Οι συνέπειες της βίας εναντίον των γυναικών μπορεί να είναι σωματικές και ψυχολογικές. Οι σωματι-

κές συνέπειες περιλαμβάνουν βλάβες, όπως μώλωπες, τραυματισμούς, χτυπήματα στην κοιλιά, πληγές από όπλα, αποβολές σε περίπτωση εγκυμοσύνης, αιμορραγίες, ρήξη μήτρας, αποκόλληση πλακούντα, νεογνά με χαμηλό βάρος γέννησης. Όταν η γυναίκα είναι έγκυος, είναι περισσότερο πιθανό να είναι χτυπημένη στο στήθος, στην κοιλιά και στα γεννητικά όργανα. Οι κακοποιημένες γυναίκες μπορεί επίσης να βιώνουν μια σειρά από σωματικά συμπτώματα, όπως αϋπνία, κούραση, πονοκεφάλους, πόνους στην πλάτη, διατροφικές διαταραχές, ανωμαλίες της έμμηνης ρύσης κ.ά. (Campbell et al., 2000, Campbell, 1998).

Όσον αφορά την ψυχολογική υγεία, οι γυναίκες που έχουν υποστεί βία έχουν έντονη αίσθηση του κινδύνου, έντονες και επίμονες μνήμες ή εικόνες. Επίσης, μπορεί να κάνουν αυτοκτονικές σκέψεις και να έχουν αίσθηση ξαφνιάσματος και ετοιμότητας, συμπτώματα όμοια μ' αυτά της μετατραυματικής διαταραχής (Browne, 1993).

Σήμερα γνωρίζουμε ότι όσο η βία των συντρόφων αυξάνεται, τόσο τα συμπτώματα του άγχους, της κατάθλιψης και τα σωματικά συμπτώματα αυξάνονται. Όσο μειώνεται, τόσο μειώνονται και τα συμπτώματα. Η κακοποίηση έχει γενικότερα μακροχρόνιες επιδράσεις στη σωματική και ψυχολογική υγεία και η ανακούφιση από τα σωματικά και ψυχολογικά συμπτώματα είναι προοδευτική και αργή και όχι άμεση (Sutherland et al., 1998).

Η βία στην οικογένεια επηρεάζει επίσης και τα έσοδα των γυναικών, την ικανότητά τους να παραμείνουν στην εργασία, μειώνει τη συμμετοχή τους στη δημόσια ζωή και τη συνεισφορά τους στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη (White et al., 2000).

Η κακοποίηση των γυναικών έχει επίδραση και στα παιδιά. Ακόμη κι όταν τα παιδιά δεν είναι τα άμεσα θύματα, είναι πιθανόν να υποφέρουν σημαντικά από τη μαρτυρία της βίας μεταξύ των γονιών τους. Αρκετές μελέτες αναφέρουν ότι η μαρτυρία, η προσωπική εμπειρία σωματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης συνδέονται με σωματική, σεξουαλική και συναισθηματική κακοποίηση κατά την ενήλικη ζωή (Martin, 1976).

Οι γυναίκες υπομένουν τη βία;

Από τις έρευνες φαίνεται ότι οι γυναίκες παραμένουν και υπομένουν τη βία για μεγάλα χρονικά διαστήματα. Από την ανάλυση στοιχείων γυναικών που απευθύνθηκαν στα Συμβουλευτικά Κέντρα της Γενικής Γραμματείας Ισότητας στο διάστημα 2002-2006, φαίνεται ότι 2 στις 3 γυναίκες θύματα βρίσκο-

νται σ' αυτή τη σχέση περισσότερο από 10 χρόνια. Πιθανόν αυτό να σχετίζεται με την κοινωνική ανοχή στη βία, που οδηγεί τις γυναίκες στο στιγματισμό και την ενοχοποίηση του θύματος και τις αναγκάζει σε αποδοχή της κατάστασης. Οι γυναίκες μένουν σε σχέσεις κακοποίησης και δεν φεύγουν, γιατί στην κακοποίηση αισθάνονται αβοήθητες, έχουν γενικεύσει την αδυναμία τους και πιστεύουν πως ό,τι κι αν κάνουν δεν θα έχει κανένα αποτέλεσμα. Οι γυναίκες που ζουν στη βία συνήθως δεν μπορούν να σκεφτούν εναλλακτικές λύσεις. Πολύ συχνά, μια βίαιη επίθεση ακολουθείται από μια περίοδο ηρεμίας με χαρακτηριστικό τη μεταμελημένη συμπεριφορά του δράστη. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η γυναίκα να αρχίζει να αισθάνεται ασφάλεια και να μην αισθάνεται την άμεση ανάγκη να φύγει (Walker, 1994).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η αντιμετώπιση του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας θα πρέπει να είναι πολύπλευρη. Η συνεργασία όλων των επιστημόνων και των φορέων που εμπλέκονται στο πρόβλημα, είναι απαραίτητη καθώς το πρόβλημα είναι πολυδιάστατο.

Αρχικά, στον τομέα της πρόληψης θα μπορούσαν να γίνουν πολλά ώστε να αποτραπεί βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα το πρόβλημα.

Ειδικότερα, τα Κέντρα Οικογενειακού Προγραμματισμού θα μπορούσαν να παίζουν σημαντικό ρόλο σ' αυτό τον τομέα. Καθώς το κοινό που προσέρχεται στα Κ.Ο.Π. είναι κατά βάση νέοι άνθρωποι, θα μπορούσαν να εκπονηθούν προγράμματα από τα Κ.Ο.Π. σε συνεργασία με τους ψυχολόγους των Νοσοκομείων, που θα προετοιμάζουν τους νέους για το γονεϊκό τους ρόλο, θα βοηθούν στη συνειδητοποίηση ότι οι ανθρώπινες σχέσεις γενικότερα, αλλά και οι σχέσεις των δυο φύλων ειδικότερα, πρέπει να βασίζονται στις αρχές της ισότητας και του αλληλοσεβασμού. Προγράμματα, που θα στοχεύουν στην καλύτερη γνώση και χρήση της νομοθεσίας που υπάρχει για την προστασία των μελών της οικογένειας.

Γενικότερα, για την αντιμετώπιση του φαινομένου της ενδοοικογενειακής βίας είναι απαραίτητο να γίνει συστηματική καταγραφή των περιστατικών κακοποίησης απ' όλες της υπηρεσίες, όπως Αστυνομία, Νοσοκομεία, Κοινωνικές Υπηρεσίες. Σημαντικό επίσης είναι, τα πρόσωπα με τα οποία έρχεται σε επαφή η κακοποιημένη γυναίκα, όπως αστυνομικοί, δικαστικοί, γιατροί, ψυχολόγοι, κοινωνικοί λειτουργοί κ.ά., να είναι ευαισθητοποιημένα.

Τέλος, υπάρχει ανάγκη μεγάλης προσπάθειας συντονισμού και συνεργασίας όλων των φορέων

και των ειδικών επαγγελματιών που έχουν σχέση με τη βία στην οικογένεια, αλλά και των γυναικείων οργανώσεων με σκοπό το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης αλλά και αντιμετώπισης της βίας.

ABSTRACT

Angeliki Tsaveli: The violent behaviour against women in family.

"ELEFTHO", 2:64-68, 2008

The violent behaviour against women in family is a form of domestic violence. It pertains to every form of violence, of either physical, psychological, sexual or economic nature that takes place within family or other close relationships and takes up the form of force or control. Domestic violence is a multifactorial phenomenon with many implications and cannot be explained by means of solely one model. It appears in every civilization and class group and statistic data show the great scale of this phenomenon. Domestic violence has consequences on the physical and physiological health of women as well as children, who witness violence.

Coping with domestic violence requires collaboration of all parties involved, in order to plan and implement programmes for the prevention and the dealing of the problem of domestic violence.

Key words: domestic violence, theoretical approaches, consequences.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Browne A.: Violence Against Woman by Male Partners: Prevalence outcomes and Policy implications. American Psychologist. 1993; 48 (10), 1077-1087.
- Campell J.C.: Making the Health Care System an Empowerment Zone for Battered Women: Health Consequences, Policy Recommendations, Introduction and Overview In J.C. Campell (Ed) Empowering Survivors of Abuse: Health care for Battered Women and their children. 1998; (p.p. 241-258).
- Campell J.C., Moracco K.E., Solzman L.E.: Future Directions for Violence Against Women and Reproductive Healthy: Science, prevention and Action Maternal an Child Health Journal. 2000; 4 (92), 149-154.
- Dobash R.E., Dobash R.P.: Women, Violence and Social Change. London, Raitledge; 1992.
- Koss M.P., Hoffman K.: Survivors of violence by male partners: Gender and cultural considerations. In R.M. Eisler & M. Hersen (Eds), Handbook of gender culture and health. 2000;471-489. London: Lawrence

- Erlbaum publishers.
- Loseke D.R.*: "Lived Realities and the Construction of Social problems: the case of wife Abuse" in *symbolic Interaction*. 1987; Vol. 10, No. 2, pp. 230-232.
- Martin D.*: *Battered Wives*. San Francisco: Clide publications, 1976.
- Mignon S., Laarson C., Holmes W.*: *Family Abuse: Consequences, Theories and Responses*. London: Alyn and Bacon; 2002.
- Smith L.J.F.*: *Domestic Violence: An Overview of the Literature Home Office Research Study no 107*. London: HMSO; 1989.
- Stark E., Flicraft A.*: "Woman-Battering, Child Abuse and Social Heredity: What is the Relationship?" in *Johnson, N. Marital Violence*. London: Rontledge and Paul Kegan; 1985.
- Strauss M.A., Gelles R.J., Steinmetz S.K.*: *Behind closed Doors: Violence in the American Family*. New York: Anchor; 1980.
- Sutherland C., Bybee D., Sullirtn C.*: *The Long term Effects of Battering on Eomen's Health*. *Women's Health: Research on Gender, Behavior and Policy*. 1998; 4 (1) 41-70.
- Walker L.E.A.*: *Abused Women and Survivor Therapy: A Practical guide for the psychotherapist* Washington, D.C.: American Psychological Association; 1994.
- Wallace H.*: *Family Violence: Leyal, Medical and Social Perspectives*. Boston: Allyn and Bacon; 2002.
- Whalen M.*: *Conseling to End Violence Against Women: A Subversive Model*. Thousand Oaks. London: Sage; 199.
- White J.W., Smith P.H., Koss M.P., Figureredo A.J.*: *Intimate. Partner Aggression – What Have we Learned? Comment on Archer*. *Psychological Vulleting*. 2000;126 (5), 690-696.
- Women's Aid Federation of England (W.A.F.E.)*: "Families without Fear: Women's Aid Agenda for Action on Domestic Violence: "Recommendations for a National Strategy", W.A.F.E., Information Pack. Bristol; 1992.
- Διεθνής Αμνηστία*: <http://www.amnesty.org.gr>
- Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας*: *Ενδοοικογενειακή Βία κατά των Γυναικών: Πρώτη Πανελλαδική Επιδημιολογική Έρευνα*. Έκθεση του ΚΕΘΙ. Αθήνα, 2003.
- Χατζηφωτίου Σ.*: *Ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών και παιδιών*. Εκδόσεις "Τζιόλας". Θεσσαλονίκη, 2005.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ

medimall

ΙΑΤΡΙΚΟ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΜΟΝΑΔΑ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Μεσογείων 2-4
Πύργος Αθηνών – Α΄ Κτήριο (8ος όροφος)

Προς το Σ.Ε.Μ. Αθηνών
Αρ. Παππά 2 - ΑΘΗΝΑ

Σας ενημερώνουμε ότι το Κέντρο μας παρέχει τις υπηρεσίες του **δωρεάν** σε όλες τις Μαίες, όπως επίσης και έκπτωση 70% σε όλα τα ά βαθμού συγγενείς τους πρόσωπα. Η παροχή αφορά σε όλα τα τμήματα του Κέντρου μας:

• Μικροβιολογικό • Ακτινολογικό (μαστογραφία, μέτρηση οστικής πυκνότητας, ΥΣΓ, κλασική ακτινολογία) • Καρδιολογικό (ΗΚΓ, Holder, Test κοπώσεως) • IVF

Με εκτίμηση το Διοικητικό Συμβούλιο

Υπεύθυνη: **Μαρία Βουκικλήρη, Μαία**